

6/10/2020

לכבוד,

דר' יובל שטייניץ- שר האנרגיה

הנידון: התנגדות להנחת צנרת גז ונפט לאילת

א.נ.,

בימים אלו מונחת על שולחן המועצה הארצית לתכנון ובניה תכנית מתאר ארצית (תמ"א) מספר 37 / 3 ה', להעברת צנרת גז ונפט לאורך הנגב והערבה, בואכה אילת. שם, אמור הגז לשמש מלונות ושימושים עירוניים נוספים ומשם, להבנתנו, אמורים הגז והנפט להיות מיוצאים.

אנו סבורים כי מדובר בתכנית הרסנית הנשענת על הנחות מיושנות, ואשר מחיריה ונזקיה האפשריים, עולים בהרבה על התועלת ממנה.

מדובר ברצועת תשתיות ברוחב של 260 מ' (עד לקווים הכחולים), בה יעברו צינורות גז ונפט שיחצו 16 נחלים ראשיים (בהנחה שמרחב התכנון המזרחי הוא זה שלבסוף יקודם, בהמשך להתייחסות ועדת העורכים): תמר, צפית, צין, סיף, אמציהו, חצבה, עדן, נקרות, עשוש, ברק, פארן, חיון, תמנע, רחם, שחורת, רודד. בנוסף, קיימים שני נחלים הנמצאים במקביל לתוואי (שעלב וערבה). התוואי עובר בלב מספר שמורות טבע מוכרזות: המכתש הקטן, המכתש הגדול, יטבתה וערבה עברונה וכן בשולי השמורות נחל קטורה, מישור קטורה והנחלים קצב וזיו. לאורך הקו מתוכננות לקום תחנות לצרכים תפעוליים ובטיחותיים מדי 10 ק"מ, בשטח של 1-3 דונם כל אחת, ובנוסף- דרכי גישה אליהן.

תוואי רצועת התשתיות עובר בסמוך וחוצה מסדרון אקולוגי ארצי (עפ"י תמ"א 35 / 1), נמצא במרכז אזור העתק גיאולוגי פעיל וכן עובר בתחום 3 יערות מאושרים (שיטים, יטבתה וחצבה). קצה הקו המתוכנן ברמת התכנית הזו הינו חוף קצא"א השמור, משם יוחלט בעתיד אם תצאנה מכליות נפט וגז מונזל ממתקן הנזלה מזהם שעלול להיבנות לחופי אילת, או שייסלל עוד קו יבשתי לאורך חופי סיני, עד לעיר יבבו שבערב הסעודית.

צינור הגז בקוטר 36 צול המתוכנן יכול להוליך עד 10 BCM גז בשנה. רק לצורך המחשה, ישראל צרכה ב- 2019 כ- 11.8 BCM גז. כלומר, התכנית היא להוליך לעבר 60-70 אלף תושבים, שבמקרה הטוב יכפילו את מספרם בעוד 20 שנה, צינור עם קיבולת מסדר הגודל של הצריכה של כל מדינת ישראל... היש צורך או סיבה אמיתית לכך? בנוסף, לתכנית זו יש להצמיד את תשתיות חלוקת הגז בתוך העיר אילת, שאמורה לקום בתקציב מקומי.

במידה ומהלכי המשרד מונעים משיקולים כלכליים והמשרד סבור כי האזור זקוק למעט גז על מנת לפתח תעשייה מקומית, הרי שייבוא גז מצרי המגיע לנמל עקבה בצינור תת ימי הנמצא 11 ק"מ מאילת, יכול להיות פתרון זול יותר, סביבתי יותר וגם בעל יתרונות גיאופוליטיים- יחזק את הקשרים בין ישראל, ירדן ומצרים. אולם, כפי שנסביר להלן, אין כלל צורך בגז או נפט באזור, לשיטתנו.

המדינה מקדמת את הנחת הקו כחלק מאסטרטגיה של כלכלת גז מיושנת שעבר זמנה ואינה מקיימת. זאת, תוך התעלמות גורפת מהצרכים האמיתיים של האזור שפועל כבר מעל עשור להשגת עצמאות אנרגטית ממקורות נקיים כמנוף לפיתוח אזורי, מתושבי האזור, ומהסביבה הטבעית שלחלקה חשיבות עולמית בשמירה על מגוון מינים ובתי גידול.

ברמה המקומית, הטענה שהגז יאפשר חשמל זול יותר למלונות וליישובים שלאורך התוואי אינה רלוונטית. על ידי רגולציה מטיבה (שינוי תעריף התעו"ז), חשמל סולארי ואגירה (כולל אגירת קור), ניתן לספק אנרגיה זולה לבתי המלון במחיר נמוך מזה של שריפת גז וקוגנרציה. שינויים קטנים ברגולציה יכולים לחסוך את הצורך להטמין מאות ק"מ של צנרת גז ונפט דרך שמורות טבע רגישות במיוחד. התאמות אלו יגדילו את החדירה של אנרגיות

מתחדשות, יגדילו את מקורות ההכנסה והתעסוקה המקומיים וירחיבו את פוטנציאל התמיכה של האזור במשק החשמל הנקי בישראל.

מעבר לכך, האזור סובל כבר כיום מעודף אנרגיה סולארית בצהריים, שתשתית ההולכה הקיימת מתקשה להוציא צפונה. תוספת ייצור חשמל מגז **תגדיל את העודף בצהריים** ותאלץ השלכה של אנרגיה סולארית. מכאן, שהכנסת גז טבעי לאילת לא רק שאינה מתיישבת עם יעדי האזור להשגת עצמאות אנרגטית ממקורות נקיים, **אלא אף פוגעת באופן ישיר ביעדים אלו.**

הכנסה עתידית אפשרית למדינה מתגמולים, מס חברות ומס רווחי יתר, אינה מצדיקה את ההשקעה הכספית העכשווית בהיקף של 700 מיליון שקלים הנחוצים לקופת המדינה בשעה קשה זו, הרס הטבע לאורך התוואי בנגב ובערבה, וסיכון השונית הצפונית ביותר בעולם. כידוע, קו צינור הנפט אילת-אשקלון פרץ מספר פעמים בשנים האחרונות וגרם לאסונות סביבתיים מהחמורים שידעה ישראל, בעברונה ובנחל צין. על פי פרסומים, אפשרי שקו זה ישמש כגשר בין מדינות המפרץ לאירופה ועלול לסכן אותנו אף יותר מאשר עד כה. נזכיר כי הענף הכלכלי העיקרי של אילת והערבה הוא ענף התיירות. זו נשענת באופן בלעדי על מצבו של הטבע בראש מפרץ ים סוף ועל הנופים הבראשיתיים סביבו.

על מרחב הנגב, אילת והערבה לקבל את כל התמיכה התשתיתית מהמדינה, כדי להפוך ליצרן של 100% אנרגיה נקיה 24 שעות ביממה לאורך כל השנה, ולהוות מופת עולמי לכלכלה מקומית מקיימת. האזור הזה יכול וצריך להיות ספינת הדגל של מדינת ישראל בכל הנוגע לאנרגיה נקיה. בתכניות הנוכחיות, במחי יד המדינה מוחקת עבודה של 15 שנים באזור!

אם לא די בכך, צנרת ומתקן הנזלה, ככל שאלו ייבנו, יהוו מעקף לתעלת סואץ, בה עוברות מכליות נפט וגז מונזל, דבר הטומן בחובו אפשרות לפגיעה ביחסים החשובים והרגישים בין ישראל למצרים. התועלת הכספית אינה מצדיקה את המחיר שאנו עלולים לשלם.

סוף מעשה במחשבה תחילה. אם בכוונת המדינה לפתח את האזור, מוטב שתעשה זאת במשותף עם תושבי האזור ולתועלתו ולא לתועלתן של נובל אנרג'י/ שברון, קבוצת דלק וקרן העושר. **בטוחנו, כי אם היו מציעים למרחב אילת והערבה את 700 מיליון השקלים המתוכננים להיטמן באדמה, אזי היו יכולים להיווצר לאורך התוואי מנופי פיתוח אדירים לאזור וקברניטי האזור לא היו צריכים לחפש דרכים לקושש תקציבי פיתוח לביוטכנולוגיה הימית, אזורי התעסוקה, מקורות מים להשקיה, תשתיות לאנרגיה מתחדשת, אזורי היי-טק, תיירות, חקלאות ועוד.**

עלינו להכריע יחד על איכות חיי התושבים, גורל הסביבה ואופן הפיתוח של האזור, ולהישמר מאד מהחלטות שגויות שתהיינה בכייה לדורות.

נבקשך להורות על עיכוב התכניות מעלה עד למפגש עמנו, בו נציג את התייחסותנו לחלופות האפשריות.

נודה על תשובתך המהירה.

חג שמח,

חברי הפורום לאנרגיה נקיה:

עמותת "שומרי הבית"

"גרינפיס ישראל"- ח.ל.צ.

עמותת "צלול"

עמותת "חיים וסביבה"

צוות NZO, מרכז השל

עמותת מרחב

"נוער למען האקלים"

"הורים למען אקלים"

XR ישראל

"מאבק 2020"

מטה המאבק בתחנת הכוח "השלום"

מטה המאבק בתחנת הכוח "קסם"

מטה המאבק בתחנת הכוח בגלבע

מטה המאבק בתחנת הכוח בעמק המעיינות

אמנון פורטוגלי- חוקר אנרגיה

פרופסור עדי וולפסון- מומחה סביבה

חותמים נוספים:

Fossil Free Israel

הרשת הירוקה

מורים למען האקלים

אזרחים למען הסביבה

העתקים:

השרה להגנת הסביבה- הגברת גילה גמליאל

חה"כ מיקי חיימוביץ - יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה